

“De mainstreammedia verbergen de systeemrot onder een berg andere feiten die ze nieuws noemen”

SID LUKKASSEN - AUTEUR EN COLUMNIST

In zijn nieuwste boek **'De greep op de publieke opinie'** analyseert Sid Lukassen (1987) de krachten die de publieke opinie vormen. Zoekmachines en algoritmes hebben een grote impact op de publieke beeldvorming. Allerlei filters bepalen welke informatie wel en niet tot het maatschappelijke debat doordringt. Supranationale instanties zoals de EU spelen daarin een rol via richtlijnen en wetten. Ook nationale overheden en 'Big Tech' drukken hun stempel op de publieke perceptie, meent Lukassen.

We vroegen wat de 'publieke perceptie' is: "Grofweg gesproken bestaat er zoiets als een 'heersend narratief' en dat is al de laatste 40 jaar toch wel 'linksig' geworden. De overheid is hierin sturend. De maakbaarheid van de samenleving krijgt een steeds grotere rol, ondanks dat er wel wat

en via subsidies kan de overheid die dan sturen." In Nederland lijkt er steeds minder het vroegere, typische 'vrijheid blijheid' te bestaan, schrijft u. Hoe is dat gebeurd? "Heel kort gezegd: door ideologische kolonisatie en omdat technologie alles accelereert. Zo is er minder ruimte voor dissidente stellingen en meningen."

om 'representatief' te zijn, is dan weer de normaalste zaak van de wereld."

Een 'dissidente' stem in Nederland is te vinden bij de rechtse zender Ongehoord Nederland (ON). ON dreigt alle subsidies kwijt te raken en de passage van VB'er Filip Dewinter, die over zijn boek 'Omvolking' kwam praten, heeft er wat mee te maken, schrijft u.

"De kritiek die ON kreeg van de Nationale ombudsman, is dat 'omvolking' een theorie is en dat mag niet zomaar op de buis komen. Het is niet duidelijk waarop de ombudsman zich baseert. Hoe je het fenomeen ook wil noemen, wandel eens rond in het centrum van Antwerpen - de beruchte islamsafari's van Dewinter en Wilders - en je zal zien dat de demografie veranderd is. Bovendien werd Dewinter

Technologie kan heel fijnmazig binnendringen in het dagelijkse leven en dat geldt ook voor wetgeving via die fijnmazigheid. De wet wil onder andere dat 'platformen desinformatie identificeren, analyseren en tegenhouden dat die verspreid wordt'. Maar wie of wat bepaalt wat 'desinformatie' is? En wat exact wordt er dan allemaal gefilterd binnen die informatie? Zal de gebruiker dan ook te weten komen op welke grond die informatie is gefilterd of tegengehouden? We zitten daar op een hellend vlak."

"In de wet gaat het ook over 'gendergebaseerd' geweld. Wat is dat juist? Een bepaalde mening over transgenders of vrouwen wordt al snel als 'haatspraak' beschouwd. Kijk maar naar 'tettendokter' Jeff Hoeyberghs (lacht). Hij maakt een aantal grappen over vrouwen tijdens een lezing voor studenten en dat wordt al geframed als 'haatspraak'. In eerste instan-

tegelgeluiden zijn of waren, bijvoorbeeld Pim Fortuyn in Nederland."

"Wat altijd overheerst, is dat bang moeten zijn", vatte Flavio Pasquino van blackbox.tv het samen in ons interview met hem. Gaat u daarmee akkoord?

"Ja, maar we moeten kijken hoe men dat politiek motiveert. 'Solidariteit' is daarbij een belangrijk begrip en het is een significante politieke motor. Denk maar aan de sociale zekerheid. De identitaire versplintering van de maatschappij maakt het voor de overheid moeilijk om haar politieke ambities te verwezenlijken, want er is minder solidariteit. De overheid wil nu dus duidelijk maken dat het voor de burger in zijn eigenbelang is om mee te betalen voor de ander. Angst is de katalysator voor het eigenbelang. Bang zijn om te sterven door corona, bijvoorbeeld.

Door ideologische kolonisatie en door technologie die alles accelereert, is er minder ruimte voor dissidente meningen

Dus men betaalt maar beter mee of men vaccineert zich maar beter. Hetzelfde met het klimaat: je moet vliegtakten betalen, of een CO₂-budget hebben, of de wereld gaat ten onder. Dat schept een ontzettend groot machtsmechanisme voor overheden om een beleid te voeren, dat ze er anders niet door zouden krijgen."

Welke 'krachten' sturen het heersende narratief?

"De overheid speelt een grote rol in de vorming van het discours. De grote mediabedrijven ook, die bovendien nog eens gesubsidieerd worden. Zo hebben Belgische mediabedrijven trouwens Nederlandse kunnen kopen en overnemen. Er blijven zo enkel nog grote spelers over

Wat bedoelt u daar juist mee?

"Vroeger was er verzuiling en iedereen moest vanuit zijn ideeën uiteindelijk met elkaar samenwerken. De zuilen kregen wel wat subsidies, maar ze waren heel soeverein. Daarna zijn die aparte ideologieën een beetje losgelaten en versmolten tot een nieuwe ideologie. Daarin is er een grotere rol voor de overheid en kunnen lobbyisten van grote multinationals het goed vinden met die van de overheid. Er heerst een consensus onder de leiders over zaken als de maakbaarheid van de samenleving, het klimaat, de immigratie en de globalisering. Corporatisme is verkiesbaar geworden, omdat de samenwerking met de overheid dan makkelijker verloopt, in tegenstelling tot het hebben van tienduizenden zelfstandigen."

"Er is geen plaats meer voor de rebelse mening of het vrijdenken. Sociale media zorgen ervoor dat iedereen weet wat de hype van de dag is en men wil daarin meegaan. Door de huidige technologie wordt snel duidelijk wat iemand denkt, kunnen grote bedrijven daarop ingaan en maatregelen nemen. Dat gebeurt altijd richting het heersende narratief, kijk maar naar het aanwervingsbeleid. Men zal nooit een aantal Vlaams-nationalisten aanwerven om toch maar aan een bepaald quotum te geraken. Maar een aantal Congolese transgenders aannemen

geïnterviewd over zijn boek 'Omvolking'.

Angst is de katalysator voor het eigenbelang

Mag men op een zender als auteur van een boek niet meer komen spreken dan? Dat is nog iets anders dan een omvolkingstheorie verspreiden. Wat bedoelt men dan overigens met 'theorie'? De ombudsman classificeerde dat niet eens en had een heel wankel verhaal. Overigens, was het niet Herman De Croo die enkele jaren geleden zei dat over 15 jaar de meerderheid van de Antwerpse kiezers geen Belg meer zal zijn en dat het dan gedaan is met N-VA in Antwerpen (lacht)?"

U schrijft ook over de censuur vanuit de EU, op sociale media bijvoorbeeld. Welke invloed zal de 'Digital Services Act' - de 'wet inzake digitale diensten' - hebben op de media? De EU zelf omschrijft het als volgt: "Zorgen voor meer veiligheid en verantwoordingsplicht online."

"Die wet reguleert een heel aantal 'nexusbedrijven', de grote Big Tech-spe- lers waarlangs iedereen passeert online.

'Seksdate linkse studente met rechtse filosoof'

We moeten het ook even hebben over uw nogal ongelukkige passage in de film 'HoneyPot' van kunstcollectief KIRAC. Een van de artikels toen had de titel 'Linkse studente maakt film van seksdate met rechtse filosoof'. Wat is daar juist gebeurd?

"Heel goed dat je dat aanhaalt, want dat past precies bij mijn nieuwste boek. Het gaat net over de media en hoe ze een dikke 'korstlaag' hebben gelegd over het medialandschap. Google en 'Big Tech' bepalen wat je van iemand denkt, vindt en weet. Daarom wou ik me bezighouden met dat project van KIRAC, om net niet op voorhand iets op te zoeken via 'Big Tech' over iemand. Een authentiek, menselijk contact tussen twee 'controversiële' mensen is wat ik zocht en hoopte te vinden. Maar KIRAC heeft dat niet netjes gespeeld. De opzet van een authentiek contact tussen 'links' en 'rechts' bleek niet de opzet te zijn, zei Tarik me (Tarik Sadouma van KIRAC, red.). Het had nochtans iets moois kunnen zijn (zuchtend)."

tie tien maanden cel en een geldboete van 8.000 euro... Dat is toch waanzinnig! 'Je suis Jeff', zeg ik dan (lacht). Zulke toestanden kunnen nu dus gebeuren op grote schaal. Echt wel zorgwekkend (hoofdschuddend)."

Gaan we met de EU richting Chinese toestanden zoals 'The Great Firewall' (internetcensuur) en het 'Social Credit System' (score op basis van je gedrag)?

"Absoluut. Men werkt nu aan het 'Central Bank Digital Currency' (CBDC), een digitale versie van door de overheid ondersteund fiatgeld. Dat digitaal geld kan men dan koppelen aan jouw persoonlijke rekening. Zo kan men iemand dwingen om op een bepaalde termijn een bepaald bedrag uit te geven aan een bepaald iets. Een gedigitaliseerde economie of een communistische planeconomie wordt op die manier mogelijk gemaakt. Totalitarisme komt steeds dichterbij, vrees ik."

Wat is de rol van de alternatieve media?

"De alternatieve media, zowel gedrukt als digitaal, pogen de mainstreammedia te imiteren en willen serieus genomen worden als nieuwsbron. De vraag is of die verwachting, die wens tot erkenning, realistisch is en of je überhaupt die weg moet inslaan. Het antwoord daarop is 'neen'. De mainstreammedia eten immers uit de ruif van de machtshebbers. Ze verbergen de systeemrot onder een berg andere feiten die ze nieuws noemen. Al die feites zijn een afleiding en brengt je in een reagerende rol in plaats van een agerende, proactieve rol. Dat 'feites-fetisjisme' leidt af van diepere analyses die men zou moeten maken. De enige manier om die waanzinnige dynamiek te stoppen, is door zelf de agenda te bepalen. Zelf een nieuwe werkelijkheid stichten, zelf analyses voorleggen. Wie vooruitdenkt, publiceert beschouwingen."

STIJN DERUDDER

